

VI. ÚMRTNOST

V průběhu roku 2010 zemřelo 106 844 obyvatel České republiky. Po loňském dvouprocentním růstu se počet zemřelých meziročně mírně snížil, a to o 0,6 tis. Naděje dožití při narození pokračovala ve svém pozitivním trendu zvyšování, přičemž daleko významněji na straně žen, kde se zvýšila o 0,5 na 80,6 let. Naděje dožití mužů vzrostla o dvě desetiny roku na 74,4 let.

Veškerý meziroční úbytek zemřelých připadl na ženy, kterých bylo méně o 0,6 tis., a to 52 694. Počet zemřelých mužů 54 150 byl vyšší než v roce 2009 o sedm desítek. Mezi zemřelými obecně převládají osoby starších ročníků narození. Od počátku nového století se výrazně zvyšuje zastoupení 80 a víceletých osob mezi zemřelými. V roce 2010 dosáhlo u mužů 30,0 %, u žen již od roku 2005 přesahuje jednu polovinu, poslední údaj činí 55,5 %. Z hlediska věkového složení (v pětiletých intervalech) tvořili nejčetnější skupinu v roce 2010 i 2009 zemřelí muži ve věku 80-84 let a zemřelé ženy ve věku 85-89 let. V předcházejících letech (u mužů od roku 1999 a u žen od roku 2003) šlo o věkové skupiny o pět let mladší.

Tab. VI.1 Zemřelí, 2002-2010

	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Zemřelí celkem	108 243	107 177	104 441	104 636	104 948	107 421	106 844
Zemřelí muži	54 377	54 190	52 706	52 719	53 076	54 080	54 150
v tom ve věku: 0 -14	381	338	349	339	311	300	280
15-64	18 038	18 276	17 572	17 750	17 681	17 263	17 123
65+	35 958	35 576	34 785	34 630	35 084	36 517	36 747
z toho 80+	12 957	13 679	14 271	14 294	14 882	15 903	16 225
Zemřelé ženy	53 866	52 987	51 735	51 917	51 872	53 341	52 694
v tom ve věku: 0 -14	277	254	210	222	210	239	228
15-64	7 973	7 979	8 056	7 942	7 983	7 784	7 510
65+	45 616	44 754	43 469	43 753	43 679	45 318	44 956
z toho 80+	25 195	26 028	26 452	27 134	27 723	29 113	29 222
Podíl (%) zemřelých ve věku 80 a více let: muži	23,8	25,2	27,1	27,1	28,0	29,4	30,0
ženy	46,8	49,1	51,1	52,3	53,4	54,6	55,5

Počet zemřelých kojenců – dětí do jednoho roku věku – je v České republice již řadu let velmi nízký. Úroveň kojenecké úmrtnosti (počet zemřelých kojenců v přepočtu na tisíc živě narozených dětí) nás v tomto ohledu řadí mezi nejvyspělejší státy světa. V roce 2010 bylo zaznamenáno 313 úmrtí kojenců, prozatím historicky nejméně. Kojenecká úmrtnost byla 2,7 na 1 000 živě narozených dětí.

Tab. VI.2 Zemřelí kojenci a kojenecká úmrtnost, 2002-2010

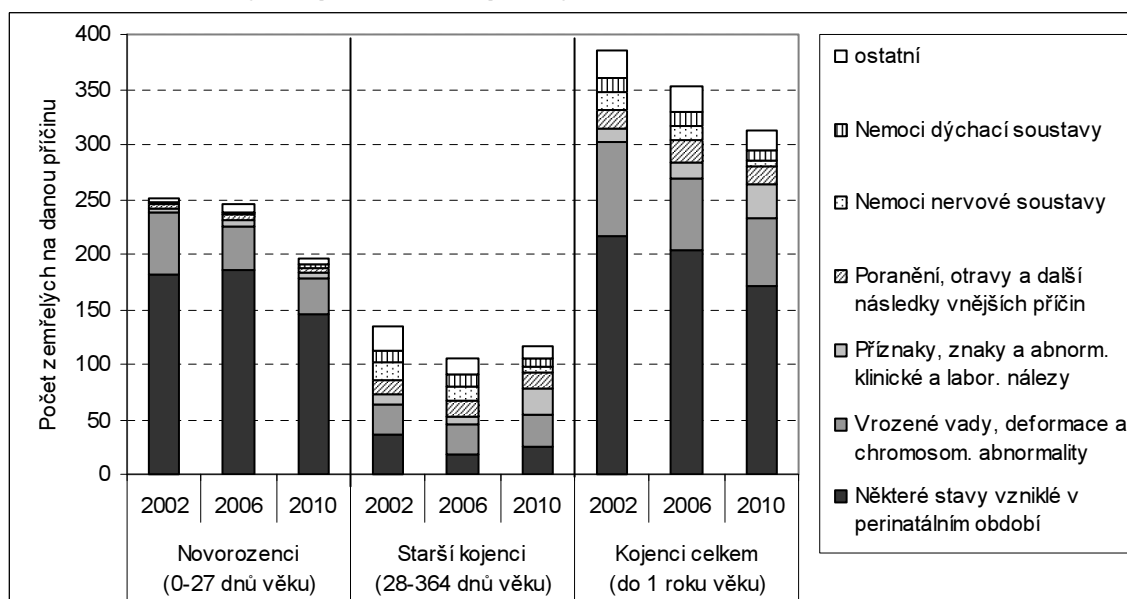
	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Zemřelí kojenci do 1 roku věku	385	366	352	360	338	341	313
v tom ve věku: 0 dnů	63	51	50	55	47	43	45
0-6 dokončených dnů	157	130	150	143	120	103	119
7-27 dokončených dnů	94	94	96	92	97	91	77
0-27 dokončených dnů	251	224	246	235	217	194	196
28-364 dokončených dnů	134	142	106	125	121	147	117
Kvocient úmrtnosti* podle věku							
0 dnů	0,7	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4
0-6 dokončených dnů	1,7	1,3	1,4	1,2	1,0	0,9	1,0
7-27 dokončených dnů	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	0,7
0-27 dokončených dnů (novorozenecká ú.)	2,7	2,3	2,3	2,1	1,8	1,6	1,7
28-364 dokončených dnů (ponovorozenecká ú.)	1,4	1,5	1,0	1,1	1,0	1,2	1,0
do 1 roku celkem (kojenecká úmrtnost)	4,1	3,7	3,3	3,1	2,8	2,9	2,7

* počet zemřelých daného věku na 1 000 živě narozených dětí

Úmrtnost kojenců je nejvyšší hned na počátku života, v prvním měsíci. Celkem za období 2002-2010 bylo mezi dětmi, které zemřely před dosažením jednoho roku věku, 62,8 % mladších 28 dnů. V roce 2010 byla novorozenecká úmrtnost (do 28 dnů věku) na úrovni 1,7 ‰, ponovorozenecká (ve věku 28 dnů až 1 rok) na úrovni 1,0 ‰. Úmrtí novorozenců mají z velké většiny (v roce 2010 z 90,8 %) na svědomí stavy vzniklé v perinatálním období. V celkem 178 ze 196 hlášení o úmrtí novorozence byly uvedeny jako prvotní příčina smrti „Některé stavy vzniklé v perinatálním období“ (XVI. třída příčin smrti podle 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí) nebo „Vrozené vady, deformace a chromosomální abnormality“ (XVII. třída příčin smrti).

V rámci ponovorozenecké úmrtnosti není struktura příčin smrti tak jednoznačně koncentrovaná. Kromě výše uvedených dvou tříd, které v roce 2010 zahrnovaly 47,0 % zemřelých (55 úmrtí), bývají více zastoupena i úmrtí na „Příznaky, znaky a abnormální klinické a laboratorní nálezy“ (30 úmrtí) či na „Poranění, otravy a jiné následky vnějších příčin“ (17 úmrtí).

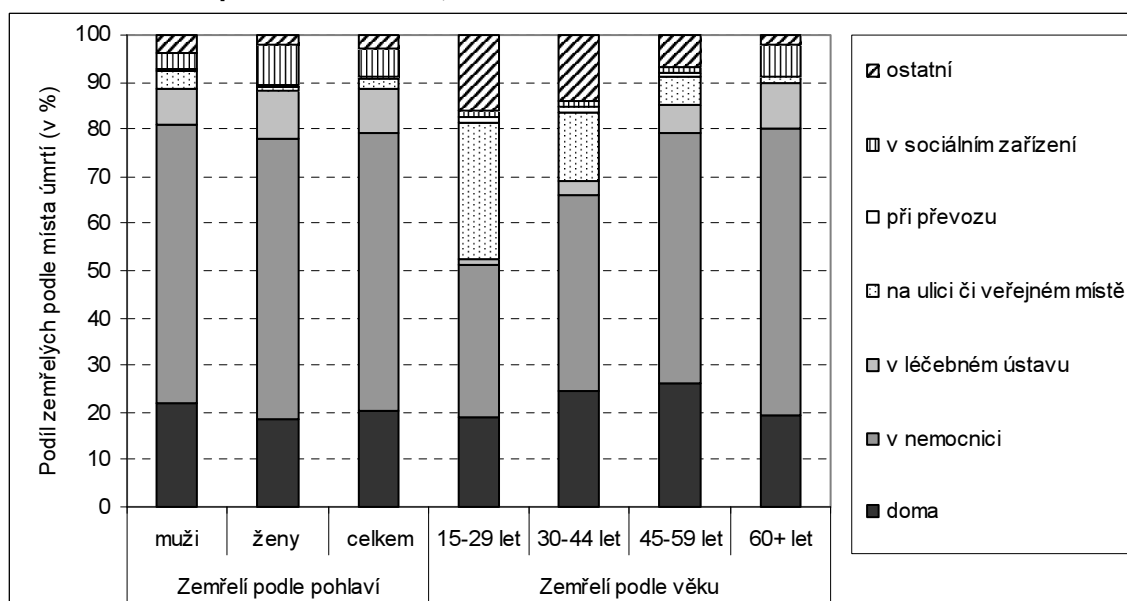
Obr. VI.1 Zemřelí kojenci podle věku a příčiny smrti, 2002-2010

Od roku 2007 je součástí statistického zjišťování místo úmrtí. To je kategorizováno do sedmi položek: doma, v nemocnici, v léčebném ústavu, na ulici či veřejném místě, při převozu, v sociálním zařízení, ostatní. Rozložení zemřelých podle místa úmrtí v podstatě každoročně ve všech sledovaných letech vykazovalo tutéž situaci. Nejčastějším místem úmrtí je v České republice nemocnice (v roce 2010 absolutně 62,9 tis. zemřelých, tj. 58,9 %), druhou větší skupinu tvoří úmrtí v domácím prostředí (21,8 tis. osob a 20,4 % zemřelých). Dále následují úmrtí v léčebném ústavu (9,7 tis. a 9,1 %) a v sociálním zařízení (6,2 tis. a 5,8 %). Nejméně četná jsou úmrtí při převozu (0,5 tis. a 0,5 %).

V zastoupení dvou nejčetnějších míst úmrtí (nemocnice, domov) nenajdeme významné rozdíly v závislosti na pohlaví zemřelého. Jinak je tomu však například u úmrtí na ulici či veřejném místě, jejichž relativní váha je výrazně vyšší u mužů než u žen (3,5 % vs. 1,0 %), a naopak je tomu u úmrtí v sociálním zařízení (3,2 % úmrtí u mužů vs. 8,4 % u žen). Větší rozdíly ve struktuře zemřelých podle místa úmrtí také vykazují jednotlivé věkové skupiny. Nejmarkantněji se odchylojí zemřelí ve věku 15-29 let, kde je podstatně méně úmrtí v nemocnici (32,0 %), a druhým nejčastějším místem úmrtí je ulice či veřejné místo (28,7 %).

Obr. VI.2 Zemřelí podle místa úmrtí, 2010

Mezi prvotními příčinami úmrtí, které se odvozují z příčin uvedených v hlášení o úmrtí, tradičně převládají u mužů i u žen nemoci oběhové soustavy. V posledních pěti letech zemřela na některou z nemocí oběhové soustavy každoročně jedna polovina zemřelých, v roce 2010 šlo o 24,1 tis. mužů (44,6 %) a 29,5 tis. žen (55,9 %). V rámci nemocí oběhové soustavy dominují ischemické nemoci srdeční (25,2 tis. zemřelých v roce 2010) a dále, zejména u žen, cévní onemocnění mozku (11,6 tis. zemřelých). Dlouhodobě druhou nejčetnější skupinu příčin smrti tvoří novotvary, které v roce 2010 stály za úmrtím 28,2 tis. osob, z toho 15,9 tis. mužů (29,3 %) a 12,4 tis. žen (23,5 %). Celkem jedna pětina novotvarů bývá lokalizována na průduškách a plicích (5,6 tis. zemřelých). U mužů je převaha takto lokalizovaných novotvarů ještě vyšší, až čtvrtinová, u žen nad průduškami a plicemi mírně převažují zhoubné novotvary prsu.

Přes mírný meziroční úbytek zůstávají druhým rokem třetí nejčetnější prvotní příčinou úmrtí onemocnění dýchací soustavy, které převýšily počtem zemřelých osoby zemřelé z vnějších příčin. V roce 2010 zemřelo v důsledku onemocnění dýchací soustavy celkem 6,2 tis. osob (5,8 % z celkového počtu zemřelých), na následky vnějších příčin pak 6,0 tis. osob (5,6 %). Stejně pořadí těchto dvou příčin platí pro ženy již od roku 2003. V roce 2010 převažovalo nad 1,8 tis. žen zemřelých z vnějších příčin 2,8 tis. zemřelých na nemoci dýchací soustavy, ale dále i 2,0 tis. zemřelých žen na nemoci trávicí soustavy. U mužů zůstávají na třetí příčce vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (4,2 tis. zemřelých), které následují nemoci dýchací (3,4 tis.) a trávicí soustavy (2,6 tis.).

Tab. VI.3 Zemřelí podle pohlaví a vybraných skupin příčin smrti, 2002-2010

Prvotní příčina smrti (kód dle MKN)	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Muži celkem	54 377	54 190	52 706	52 719	53 076	54 080	54 150
Novotvary (C00-D48)	16 058	16 280	15 492	15 341	15 537	15 673	15 865
Zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	1 415	1 414	1 397	1 263	1 284	1 284	1 271
Zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	4 268	4 333	4 065	4 020	3 922	3 968	3 998
Zhoubný novotvar prostaty (C61)	1 400	1 520	1 365	1 275	1 291	1 305	1 348
Nemoci oběhové soustavy (I00-I99)	25 652	24 919	23 810	23 564	23 532	24 051	24 132
Ischemické nemoci srdeční (I20-I25)	11 404	10 659	11 217	12 442	12 243	12 101	12 153
Akutní infarkt myokardu (I21)	5 495	4 591	3 781	3 671	3 764	3 644	3 564
Cévní nemoci mozku (I60-I69)	6 479	5 797	5 538	4 666	4 615	4 820	4 522
Ateroskleróza (I70)	4 218	4 742	2 700	2 093	2 171	2 484	2 845
Nemoci dýchací soustavy (J00-J99)	2 563	2 686	3 013	3 118	3 136	3 505	3 359
Nemoci trávicí soustavy (K00-K93)	2 512	2 583	2 695	2 707	2 727	2 710	2 638
Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01-Y98)	4 593	4 578	4 082	4 193	4 198	4 176	4 193
Dopravní nehody (V01-V99)	1 098	981	829	949	866	757	708
Sebevraždy (X60-X84)	1 216	1 286	1 142	1 147	1 123	1 230	1 245
Ostatní	2 999	3 144	3 614	3 796	3 946	3 965	3 963
Ženy celkem	53 866	52 987	51 735	51 917	51 872	53 341	52 694
Novotvary (C00-D48)	12 835	13 024	12 688	12 368	12 444	12 391	12 357
Zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	1 158	1 143	1 082	1 017	996	990	987
Zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	1 273	1 339	1 451	1 440	1 480	1 478	1 556
Zhoubný novotvar prsu (C50)	1 965	1 998	1 909	1 680	1 660	1 607	1 655
Nemoci oběhové soustavy (I00-I99)	31 500	30 123	28 750	28 900	28 748	30 049	29 458
Ischemické nemoci srdeční (I20-I25)	11 100	10 397	11 735	13 836	13 601	13 664	13 025
Akutní infarkt myokardu (I21)	4 259	3 454	3 030	2 879	2 936	2 921	2 697
Cévní nemoci mozku (I60-I69)	10 057	8 669	8 379	6 974	7 070	7 372	7 045
Ateroskleróza (I70)	6 563	6 876	3 670	2 965	2 902	3 436	3 814
Nemoci dýchací soustavy (J00-J99)	2 150	2 069	2 657	2 597	2 600	2 888	2 792
Nemoci trávicí soustavy (K00-K93)	1 923	1 954	2 035	2 040	2 016	2 099	2 026
Vnější příčiny nemocnosti a úmrtnosti (V01-Y98)	2 245	2 413	1 773	1 887	1 889	1 770	1 816
Dopravní nehody (V01-V99)	392	335	258	299	301	269	199
Sebevraždy (X60-X84)	318	297	258	228	256	234	257
Ostatní	3 213	3 404	3 832	4 125	4 175	4 144	4 245

Pozn.: Od roku 1994 je v ČR v platnosti 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů.

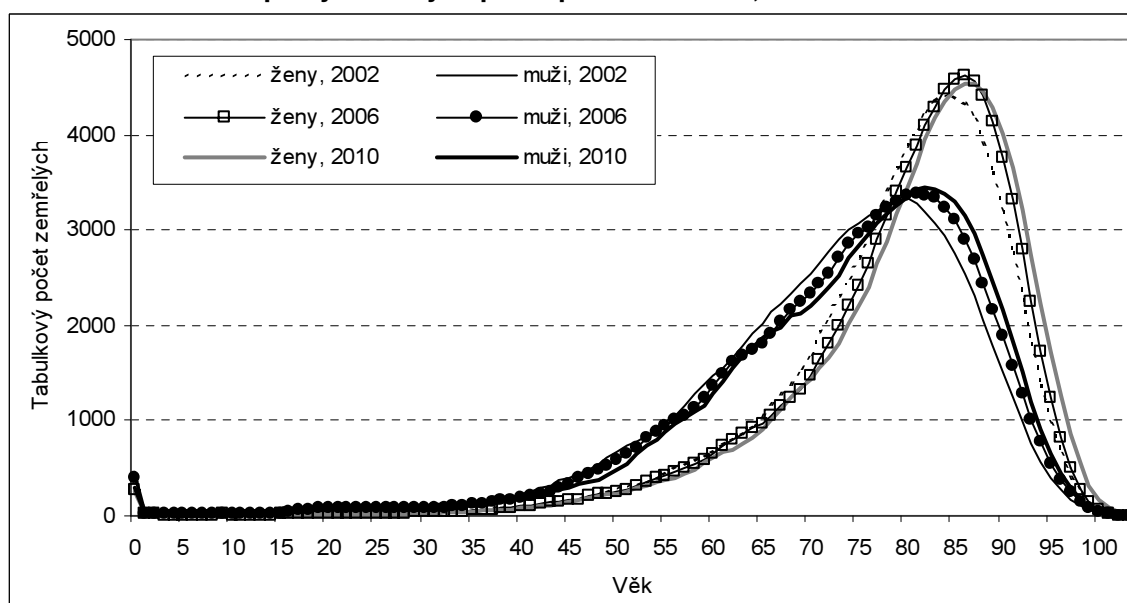
Nejdůležitějším kritériem při hodnocení úmrtnosti je věk zemřelého. V období 2002-2010 pokračoval dlouhodobý trend snižování úmrtnosti, a to ve všech pětiletých věkových skupinách mužů i žen. Míra úmrtnosti obecně roste s přibývajícím věkem osob, přičemž v každé pětileté věkové skupině je úmrtnost vyšší u mužů než u žen. Nadúmrtnost mužů je nejvíce patrná ve věkových skupinách 20-24 a 25-29 let, kdy je dlouhodobě míra úmrtnosti mužů zhruba trojnásobná ve srovnání s ženami (úmrtí na vnější příčiny). Naopak nejbližší si je úmrtnost mezi muži a ženami v nejvyšších věkových skupinách (u osob nad 90 let) a u malých dětí.

Tab. VI.4 Míry úmrtnosti podle pětiletých věkových skupin a pohlaví, 2002-2010

Věková skupina	Muži					Ženy				
	2002	2004	2006	2008	2010	2002	2004	2006	2008	2010
0	4,6	4,3	4,0	3,3	2,8	3,8	3,4	2,7	2,4	2,4
1-4	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
5-9	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
10-14	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
15-19	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2
20-24	1,0	1,0	0,9	0,8	0,8	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3
25-29	1,0	1,0	0,8	0,9	0,8	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
30-34	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
35-39	1,7	1,8	1,5	1,4	1,4	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5
40-44	3,0	2,7	2,5	2,5	2,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,1
45-49	5,3	5,1	4,6	4,1	3,7	2,2	2,2	2,0	1,9	1,9
50-54	8,7	8,5	7,9	7,3	7,1	3,6	3,4	3,3	3,3	3,1
55-59	13,5	13,3	12,2	12,2	11,6	5,8	5,5	5,4	5,3	4,8
60-64	21,0	20,3	19,6	19,0	18,6	8,8	8,7	8,6	8,1	7,7
65-69	32,4	30,9	28,0	26,9	26,9	15,2	14,5	13,3	12,6	12,7
70-74	49,1	46,9	42,5	40,6	38,8	27,5	25,3	23,1	21,7	20,9
75-79	76,7	73,4	68,3	64,1	62,7	49,6	47,1	43,2	39,7	38,4
80-84	121,2	121,0	112,2	105,9	104,2	89,3	88,3	81,2	78,3	74,3
85-89	210,5	191,4	183,0	171,4	174,5	164,5	154,1	141,7	139,2	139,9
90-94	301,0	298,6	300,6	286,9	267,7	254,4	251,3	251,5	242,9	232,6
95+	420,1	401,9	363,2	363,3	351,4	429,0	383,3	360,9	351,1	347,8
Celkem (hmů)	11,0	10,9	10,5	10,4	10,5	10,3	10,1	9,8	9,8	9,8

Rozložení zemřelých podle věku – převahu seniorů mezi zemřelými – potvrzuje také rozložení tabulkových počtů zemřelých z úmrtnostních tabulek. Ty jsou očištěny od vlivu početnosti jednotlivých generací, celkový počet tabulkových zemřelých dává vždy 100 tisíc. Je zřejmé, že v období 2002-2010 se dále zvýšilo zastoupení zemřelých starších 80 let. Nejčastější věk při úmrtí (modus) se posunul u mužů z 80 na 82 let, u žen z 84 na 87 let.

Obr. VI.3 Tabulkové počty zemřelých podle pohlaví a věku*, 2002-2010

* ukazatel úmrtnostních tabulek udávající počet zemřelých podle věku při standardizované věkové struktuře

V souladu s uvedeným vykazují klesající trend také pravděpodobnosti úmrtí (vstupní charakteristiky úmrtnostních tabulek) a dlouhodobě roste střední délka života mužů i žen v ČR. Od roku 2002 do roku 2010 vzrostla u mužů o 2,3 roku, u žen o 2,1 roku k hodnotám naděje dožití při narození 74,4 let pro muže a 80,6 let pro ženy. Významný meziroční nárůst byl mezi roky 2009 a 2010 zaznamenán na straně žen (o 0,5 roku), u nichž v předchozím roce naděje dožití stagnovala. Nárůst střední délky života mužů o dvě desetiny odpovídal průměrné meziroční změně. Nerovnoměrný růst naděje dožití mezi pohlavími se projevil v opětovném zvýšení nadúmrtnosti mužů nad hranici šesti let. V roce 2010 byla střední délka života žen

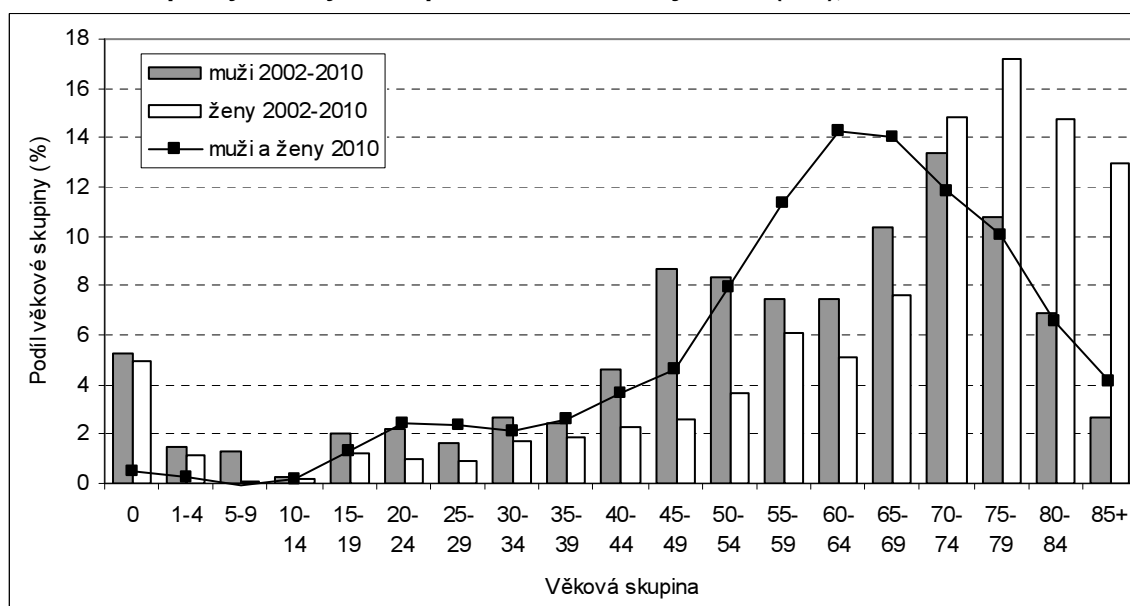
vyšší než mužů o 6,2 let, zatímco v roce 2009 o 5,9 let (a o 6,5 let v roce 2002). Rozdíl mezi nadějí dožití mužů a žen se však s věkem snižuje, ve věku 65 let je aktuálně u žen vyšší již jen o 3,4 roku.

Tab. VI.5 Naděje dožití ve vybraném věku podle pohlaví, 2002-2010

Věk	Muži							Ženy						
	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
0	72,1	72,5	73,4	73,7	74,0	74,2	74,4	78,5	79,0	79,7	79,9	80,1	80,1	80,6
20	52,8	53,2	54,1	54,3	54,5	54,7	54,9	59,1	59,5	60,1	60,3	60,5	60,5	61,0
30	43,3	43,7	44,5	44,7	44,9	45,1	45,3	49,3	49,7	50,2	50,4	50,7	50,7	51,1
40	33,8	34,2	35,0	35,3	35,4	35,6	35,7	39,5	39,9	40,4	40,7	40,9	40,9	41,3
50	25,0	25,3	26,0	26,2	26,4	26,5	26,7	30,1	30,5	31,0	31,2	31,4	31,5	31,9
60	17,3	17,6	18,2	18,4	18,5	18,6	18,7	21,3	21,6	22,1	22,3	22,6	22,5	22,9
65	13,9	14,2	14,8	15,0	15,1	15,2	15,3	17,2	17,5	18,0	18,2	18,4	18,3	18,7
70	10,9	11,2	11,7	11,8	12,0	12,0	12,1	13,3	13,6	14,1	14,2	14,4	14,4	14,8
80	6,0	6,1	6,4	6,6	6,6	6,7	6,6	6,9	7,1	7,4	7,5	7,6	7,5	7,9

Na nárůstu naděje dožití při narození o 2,3 roku u mužů a o 2,1 roku u žen za posledních osm let se největší měrou podílel příznivý vývoj úmrtnosti starších věkových skupin. Bylo tomu tak zejména na straně žen, kde se snížení úmrtnosti nad 70 let věku podílelo na růstu naděje dožití při narození 60 procenty (o 1,2 roku). U mužů tato věková kategorie přispěla k navýšení naděje dožití jednou třetinou (o 0,8 roku). Spíše než úmrtnost těch nejstarších mužů nad 85 let působila významně snižující se úroveň úmrtnosti osob staršího středního a mladšího seniorského věku: věková skupina 45-69 let přispěla k růstu naděje dožití mužů o 1,0 roku (42 % celkového zvýšení). Nezanedbatelný je stále také příspěvek kojenecké úmrtnosti ke změně střední délky života. V pozadí nadúmrtnosti mužů stojí zejména vyšší úmrtnost mužů ve věku 55-74 let, zvláště 60-69letých.

Obr. VI.4 Příspěvky věkových skupin k rozdílu v naději dožití (v %), 2002-2010

Standardizované míry úmrtnosti⁸ potvrzují dominanci onemocnění oběhové soustavy mezi příčinami úmrtí v ČR. U žen z 50 % a u mužů z 45 % byla úmrtí v roce 2010 způsobena právě onemocněními této soustavy. Druhou nejvyšší úmrtnost vykazovala shodně u mužů i u žen úmrtí na novotvary. Třetí nejvyšší úmrtnost přísluší u žen nemocem dýchací soustavy, kdežto u mužů vnějším příčinám úmrtí. Měřeno standardizovanou mírou úmrtnosti se úmrtnost mezi roky 2002 a 2010 snížila u mužů i u žen téměř o jednu pětinu. Také u jednotlivých nejdůležitějších příčin smrti převažoval ve sledovaném období pozitivní trend snižování úmrtnosti. Pouze u některých, např. u onemocnění dýchací soustavy nebo u žen s onemocněním trávicí soustavy či zhoubným novotvarem průdušky a plic, lze vývoj popsat spíše jako kolísavý⁹.

⁸ Reálné míry úmrtnosti jsou přepočteny na jednotnou věkovou strukturu evropského standardu publikovanou Světovou zdravotnickou organizací (WHO) k vyloučení vlivu věkové struktury daného roku na hodnotu ukazatelů.

⁹ V detailnějším pohledu byl vývoj úmrtnosti některých příčin smrti (např. na hypertenzi, infarkt myokardu, cévní mozkovou příhodu, pneumonii a diabetes) do určité míry ovlivněn změnami v systému kódovací praxe (počínaje rokem 2007), zaměřenými zejména na zlepšení kódovacích procedur a výběru základní příčiny smrti. Další změny přinese v roce 2011 zavedení automatizovaného kódování příčin smrti (software IRIS).

Nejvýznamněji se v uplynulých osmi letech snížila standardizovaná míra úmrtnosti v případě onemocnění oběhové soustavy, a to o jednu čtvrtinu na 424 zemřelých mužů a 282 žen ze 100 000 obyvatel daného pohlaví. Výrazně pozitivní byl v daném období také vývoj úmrtnosti na vnější příčiny smrti, a to zejména u žen, kde úmrtnost klesla o 29 % na 23 zemřelých ze 100 000 obyvatel, u mužů se snížila o 18 % na 75 zemřelých ze 100 000. Také snížení úmrtnosti na novotvary nebylo u mužů i u žen zanedbatelné.

Tab. VI.6 Standardizované* míry úmrtnosti podle pohlaví a vybraných skupin příčin smrti (na 100 000 obyvatel), 2002-2010

Prvotní příčina smrti (kód dle MKN)	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Muži celkem	1 146,3	1 106,6	1 024,1	991,2	966,5	962,5	940,8
Novotvary (C00-D48)	323,3	315,2	286,8	277,5	272,8	268,9	266,9
Zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	28,7	27,5	25,9	22,4	22,6	22,1	21,5
Zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	83,9	81,8	73,6	71,0	67,5	66,9	65,9
Zhoubný novotvar prostaty (C61)	30,6	31,5	26,4	24,1	23,6	22,8	23,1
Nemoci oběhové soustavy (I00-I99)	560,6	530,9	477,8	453,7	437,1	436,0	424,4
Ischemické nemoci srdeční (I20-I25)	242,5	220,1	223,3	239,1	227,3	218,3	213,3
Akutní infarkt myokardu (I21)	112,4	90,9	72,0	68,1	67,8	64,1	61,2
Cévní nemoci mozku (I60-I69)	144,7	127,2	113,4	91,6	86,5	88,5	79,9
Ateroskleróza (I70)	99,5	109,1	56,8	41,4	41,3	46,0	51,1
Nemoci dýchací soustavy (J00-J99)	55,6	55,4	60,3	59,4	58,1	63,0	58,9
Nemoci trávicí soustavy (K00-K93)	50,3	50,4	50,2	49,5	48,2	47,3	45,2
Vnější příčiny úmrtnosti (V01-Y98)	91,4	89,0	77,6	78,0	76,5	75,2	74,7
Dopravní nehody (V01-V99)	20,7	18,3	15,5	17,4	15,7	13,6	12,9
Sebevraždy (X60-X84)	23,3	24,3	21,1	20,8	20,2	21,8	22,1
Ostatní	65,1	65,7	71,5	73,1	73,9	72,2	70,6
Ženy celkem	685,9	661,9	613,2	595,4	576,7	576,5	557,1
Novotvary (C00-D48)	175,3	173,0	164,9	157,0	155,2	150,7	149,5
Zhoubný novotvar tlustého střeva (C18)	14,9	14,3	13,2	12,0	11,5	11,2	11,3
Zhoubný novotvar průdušky a plic (C34)	18,1	18,6	19,7	19,1	19,2	18,8	19,4
Zhoubný novotvar prsu (C50)	27,5	27,5	25,5	22,1	21,2	20,0	20,6
Nemoci oběhové soustavy (I00-I99)	379,5	356,9	318,2	306,8	292,3	296,2	282,4
Ischemické nemoci srdeční (I20-I25)	133,8	122,6	129,1	145,8	137,4	133,6	123,3
Akutní infarkt myokardu (I21)	52,2	41,4	34,1	31,5	31,1	30,3	27,2
Cévní nemoci mozku (I60-I69)	119,5	100,7	90,8	73,1	70,8	71,6	66,8
Ateroskleróza (I70)	78,2	82,1	40,5	30,9	28,9	32,8	35,7
Nemoci dýchací soustavy (J00-J99)	27,2	25,5	30,3	29,3	28,6	30,9	29,2
Nemoci trávicí soustavy (K00-K93)	26,0	25,7	26,0	25,5	25,2	25,8	24,1
Vnější příčiny úmrtnosti (V01-Y98)	32,8	34,0	25,4	26,1	25,4	23,8	23,4
Dopravní nehody (V01-V99)	7,0	5,8	4,5	5,1	4,9	4,5	3,3
Sebevraždy (X60-X84)	5,3	4,7	4,2	3,6	4,2	3,7	4,2
Ostatní	45,1	46,7	48,5	50,6	49,9	49,1	48,5

* pro standardizaci použit evropský standard WHO

Počet zemřelých obyvatel ČR s cizím státním občanstvím¹⁰ zůstává i přes významnou imigraci posledních let velmi nízký, a to v absolutním i relativním vyjádření. V roce 2010 zemřelo 356 obyvatel s cizím státním občanstvím (o 24 více než v roce 2009), kteří z celkového počtu zemřelých tvořili pouze 0,3 %. Pět nejčetnějších skupin (mimo občanství ČR) tvoří tradičně zemřelí se státním občanstvím Slovenska (66), Ukrajiny (61), Polska (48), Ruska (24) a Bulharska (21).

Tab. IV.7 Zemřelí podle státního občanství, 2002-2010

Státní občanství	2002	2004	2006	2007	2008	2009	2010
Česká republika	107 996	106 946	104 160	104 349	104 649	107 089	106 488
Slovensko	41	40	44	45	33	68	66
Ukrajina	19	16	28	43	53	46	61
Polsko	44	52	37	46	55	48	48
Rusko	11	19	14	9	27	25	24
Bulharsko	28	23	33	32	25	26	21
Cizinci celkem	247	231	281	287	299	332	356
- podíl na všech zemřelých (%)	0,23	0,22	0,27	0,27	0,28	0,31	0,33

¹⁰ Data zahrnují pouze cizince s povoleným pobytem na území ČR, tedy nikoli nerezidenty.

Obr. VI.5 Standardizované míry úmrtnosti podle pohlaví a příčiny smrti, 2002-2010

